

Stoljeće Veslačkog kluba Jadran Zadar

PRVI TRAGOVİ SU IZ 1817. GODINE

Piše: Drago MARIĆ

2

Vrijedni podatak, kojeg podastire prof. **Meštrović**, međutim, ne znači i dokaz o početku sportskog veslanja u Zadru i Hrvatskoj. Mnogim povjesničarima nije uspjelo točno odrediti gdje i kad sport počinje, pa sam tako i ja, što se veslanja tiče, tu zamišljenu granicu odredio osobno. Tako držim, da je veslački sport u Zadru, dakle onaj osmišljeni natjecateljski, ako ćemo se držati pisanih ili slikovnih dokaza, počeo 1882. godine. Istina, Narodni list u broju 35 od 6. svibnja 1882. godine, u najavi natjecanja u veslanju za 14. svibnja te godine, pomiče početak veslačkih natjecanja u Zadru u godinu 1817. pri tome pišući:

- Uvažanje, o kojem mi prvi progovorismo potanko bit će na 14 ovog mjeseca. Evo dakle, iza 65 godina opet u Zadru ove narodne zabave, najprikladnije našim pomorskim gradovima, a to u najplemenitiju svrhu, u pripomoć naime, siromašnih ali ujedno vrijednih mladića naših srednjih škola -

Šteta je što se održavanje tog natjecanja 1817. ničim ne potkrjepljuje i što je tih nekoliko riječi jedini trag pa taj podatak ipak treba uzeti s ogradom, mada izgleda vjerojatan i mada je lijepo znati da se u Zadru s

natjecateljskim veslanjem počelo tako rano. Ostat će neobjašnjeno zašto je toliki vremenski razmak između ta dva natjecanja. Slično se spominje i održavanje jednog veslačkog natjecanja u godini 1880., ali ni o njemu čvrstih podataka nema (ne zna se ni kad ni tko se natjecao) pa ni tu godinu ne možemo uzeti za početak. Iz godine 1882., što više, sačuvan je i pisani i slikovni zapis i to je, koliko mi je poznato, prva slika o veslačkom natjecanju u Zadru. Dva su sačuvana traga tom natjecanju. Prof. **Angelo Benvenuti** u knjizi *Storia di Zara* (Povijest Zadra) zapisao je, da se sjeća kako je te godine u Zadarском kanalu održano veslačko natjecanje na kojem je pobijedila posada: Antonio Rolli, Pietro Rolli, Nilo Bugatto i Fortunato Rota, s krmilarom Giuseppeom Tomicichem.

Prvi hrvatski veslači budući

Za razliku od talijanskog izvora prvu isto veslačko natjecanje hrvatski izvor Narodni list je u broju od 17. svibnja 1882. godine popratio puno šire i objektivnije, određujući pri tome i točan datum njezinog održavanja - nedjelja 14. svibnja. Štvalo je od osobite vrijednosti, jer je, koliko mi je poznato, to

Antonio Rolli, Giuseppe Tomicich i Pietro Rolli, stoje. Nilo Bugatto i Fortunato Rota, leže

prvo pisano izvješće o jednom veslačkom natjecanju u Zadru i zato ga donosim u cijelosti.

- U nedjelju u 6 sati iza podne prisustvovao sam uvažanju, koje je sretno i sjajno uspjelo. Najprije su se uvažale školjarske ladje sa školjanima. Prvu je nagradu dobila ladja iz Ošljaka, crvenom zastavom, a bio joj je na krmilu **Valčić Šime**; drugu, ladja iz Kali, zastavom bijelo - modrom a bio njoj je na krmilu, **Mate Lugin**; treću ladja također iz Kali, zastavom modro - žutom, a bio njoj je na kormilu **Šime Lugin**. - Iza školjana uvažale su se građanske brodi-

ce, u kojim su vozili članovi dvaju društava tjelovježbe i streljačkog. Prvu je nagradu dobila broдика društva tjelovježbe a drugu streljačkog. Prva je imala zastavu modru, a bio njoj je na krmilu mladić **Taničić**, a druga žutu, a bio njoj je na krmilu O. Tremoli. Iza građanskih brodica uvažale su se opet školjarske ladje sa školjankama. Prvu je nagradu imala ladja iz Kali, u kojoj je bila Matija Kolega, zastavom modrom; drugu ladja iz Prieka, u kojoj je bila **Stoša Zanova**, zastavom modro - bielom; treće ladja također iz Prieka, u kojoj je bila Kata Rušova, zastavom bie-

lom. Gradjani imali su za nagradu po barjak, a školjani i školjanke, osim barjaka, dobili su prvom nagradom šest cekina, drugom tri, a trećom jedan. Iza uvažanja, dobitnici, uz glazbu prošli su preko grada, barjakom u ruci. Gledat ćemo, da u dojučem broju uvrstimo imena svih vozača u ladjam, koje su dobile nagradu. Za danas neznamo nego za imena gradjana koji su bili u brodici, koja je imala prvu nagradu, a to su: dva brata **Rolli**; **Bugato** i **Rota**.

Veslanje se zvalo uvažanje

Prisustvovalo je uvažanju

na obali Frane Josipa množina svieta. Sakupilo se je oko 800 forinti, u ostalom još prinosi traju. Svak je po svojim silama prinio što je mogao, no osobito pohvala idje: obćini, gradjanskoj glazbi, lučkom uredu, kućam pri moru, odboru za posudjenje (sastavljenju od dvaju ravnatelja viteza **Peričića** i **Škarice**, viteza **Troester**, umirovljenog majora, kapetana korvete, gospodina Nassa, obćinskog pridsjednika; gradjanina gospodina **Gjupana**) a u najprvom redu odboru profesora, izmedju kojih je bio i gospodin profesor **Smirić**, koji je prvi iznio ideju o uvažanju. Sliedi ovaj primjer i drugi naši gradovi! -

Ovo izvješće vrijedno je jer se spominju imena prvih zadarskih veslača Hrvata, odnosno Hrvata izvan talijanskih udruga, kao i prvo žensko veslačko natjecanje u Zadru, a i zbog podatka što se veslanje tada nazivalo uvažanje. Taj se naziv, koliko mi je poznato, zadržao do godine 1906. Dok talijanski izvor u izvješću o natjecanju ne spominje naše hrvatske veslače, što nije u redu, i već tada pokazuje kud je smjerila talijanska politika u Zadru, Narodni list to čini s greškama u prezimenima, jer radilo se o **Mati** i **Šimi Luginu**, a ne Luginu.